

Underlag till förskolerapport 2026 för Kungsholmens stadsdelsnämnd

Innehållsförteckning

1 Inledning	4
2 Styrning och ledarskap	5
2.1 Bakgrund	5
2.2 Förutsättningar för rektorns pedagogiska ledarskap.....	5
2.2.1 Hur skapar stadsdelsförvaltningen förutsättningar för rektor som pedagogisk ledare?.....	5
2.2.2 Hur stärker stadsdelsförvaltningens organisation rektors pedagogiska ledarskap?.....	6
2.3 Insatser utifrån det socioekonomiska stödet.....	6
2.3.1 Följer stadsdelsförvaltningen upp hur den socioekonomiska ersättningen används? Om ja, beskriv uppföljningarnas slutsatser, det vill säga dess effekter?	7
2.4 Införande av infomentor i relation till det systematiska kvalitetsarbetet.....	7
2.4.1 Upplever ni att det förändrade arbetssättet i Infomentor har lett till ett ökat fokus på undervisningen i det systematiska kvalitetsarbetet? Om ja, beskriv hur.....	7
3 Nationell måluppfyllelse	9
3.1 Skolverkets och SPSM:s kvalitetsdialoger.....	9
3.1.1 Vilka delar i ert kvalitetsarbete kommer ni att fokusera på framåt utifrån kvalitetsdialogerna? Beskriv också varför ni lagt fokus på just dessa delar.	9
3.2 Barngrupper utan förskollärare	9
4 Förskolans kompensatoriska uppdrag	11
4.1 Utbildningsinsatser för att höja personalens kunskaper i svenska språket	11
4.1.1 Hur har ni arbetat med att stärka förskolans personals kompetens och kunskap i yrkesvenska under året?	11
4.2 Barns närvaro i förskolan	11
4.2.1 Hur har ni utvecklat ert arbete med närvarostatistik?.....	11
4.2.2 Har ni ändrat verksamheternas organisation utifrån den bild närvarostatistiken ger? Om ja, beskriv hur.....	12
4.2.3 På vilket sätt används er närvarostatistik för att främja barns närvaro?	12
4.3 Frågor om Kompetensutveckling	12
4.3.1 Vilka utvecklingsområden som föranleder utbildningsinsatser har ni identifierat under året	12
4.3.2 Vilka identifierade utbildningsinsatser har genomförts?	12

**Stockholms
stad**

Tjänsteutlåtande
Sid 3 (13)

1 Inledning

På uppdrag av kommunfullmäktige tas en årlig stadsövergripande rapport fram i syfte att på ett överskådligt och lättillgängligt sätt beskriva utvecklingen och kvaliteten i stadens förskolor oavsett regiform.

Rapportens innehåll fokuserar på:

- strategiskt viktiga områden på övergripande nivå
- kommunfullmäktiges budgetuppdrag för verksamhetsområdet förskola samt
- områden kopplade till förskolans nationella uppdrag

Stadsdelsnämnderna bidrar till rapportens innehåll med underlag kring frågeområden som berör den kommunala förskolan. Stadsdelsnämndernas underlag, tillsammans med andra relevanta underlag, ligger till grund för rapporten.

Frågeområden i årets anvisningar finns under rubrikerna:

- Styrning och ledarskap
- Nationell måluppfyllelse
- Förskolans kompensatoriska uppdrag

Stadsdelsnämndernas underlag lämnas i samband med tertialrapport 2 via särskild rapport i ILS:n.

Under varje rubrik i anvisningarna anges bakgrund till det berörda området samt ett antal frågor inom varje område. Anvisningarna anger även hur svaren ska redovisas.

Underlaget kan komma att kompletteras med dialoger mellan förskoleförvaltningen och stadsdelsförvaltningar i de frågor där en fördjupad förståelse behövs för att få helhetsbild av det som skrivs fram.

2 Styrning och ledarskap

2.1 Bakgrund

Ledarskapets kvalitet är grundläggande för en välfungerande verksamhet och framgångsrik utveckling av verksamheten. Ledarskap och styrning handlar om att på olika sätt stärka förutsättningarna för verksamheten.

Frågorna handlar om det pedagogiska ledarskapets förutsättningar, om det socioekonomiska stödets användning samt hur införandet av Infomentor i relation till det systematiska kvalitetsarbetet.

2.2 Förutsättningar för rektorns pedagogiska ledarskap

Huvudmannen ansvarar för att ge rektorn förutsättningar att pedagogisk ledare. Som pedagogisk ledare och chef för förskollärare, barnskötare och annan personal vid förskoleenheten har rektorn det övergripande ansvaret för att utbildningen som helhet vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet samt genomförs i enlighet med de nationella målen. Att vara pedagogisk ledare innebär att i enlighet med läroplanen utveckla utbildningen. Det arbetet kräver till exempel resurser såsom avsatt tid eller stöd från huvudmannen. I det ingår vanligtvis även att huvudmannen tydliggör omfattningen av rektorns mandat, uppdrag och befogenheter.

2.2.1 Hur skapar stadsdelsförvaltningen förutsättningar för rektor som pedagogisk ledare?

Förvaltningen har under lång tid skapat förutsättningar för rektorerna att utöva sitt pedagogiska ledarskap. Den nya organisationen, som träder i kraft i augusti 2026, innebär ett förändrat ansvar för rektorerna och skapar samtidigt ytterligare förutsättningar för dem att stärka och utveckla sitt pedagogiska ledarskap. Genom att rektor får rollen som områdeschef och inte längre är närmaste chef för någon enskild förskola frigörs mer tid för ett strategiskt och långsiktigt arbete med undervisningens kvalitet och det systematiska kvalitetsarbetet.

Förvaltningen har tre specialpedagoger som ansvarar för de olika förskolorna. De deltar i arbetet med barnen, handleder och utbildar personalen i specialpedagogiska arbetssätt och förhållningssätt vilket är ett stort stöd för rektor i arbetet med barn i behov av särskilt stöd.

Förvaltningen har också anställt en enhetschef till förskolornas alla kockar och köksbiträde som ansvarar för kvalitet och verksamhetsutveckling av köken. Enhetschefen arbetar för en ökad likvärdighet och utifrån stadens olika uppdrag kopplat till köken. Rektor har inte ansvar för detta.

Förvaltningen gemensamma utvecklingsarbeten stöttar rektorerna i deras uppdrag att kompetensutveckla pedagogerna utifrån vetenskaplig grund och att de får göra det i samarbete med olika forskare samt omfattar kontinuerlig kompetensutveckling inom förskolepedagogik. Det bidrar till en gemensam riktning och stärker rektorernas förmåga att leda utvecklingsarbetet med fokus på undervisningens kvalitet samt barnens utveckling och

förändrade kunnande.

Förvaltningen följer upp kvalitén på alla enskilda förskolor. I de fall det framkommer en lägre kvalitet gör förvaltningen en intern granskning. I den ingår en återkoppling som innefattar styrkor och utvecklingsområden inför arbetet framåt vilket blir ett stöd för rektor i sitt fortsatta arbete. Det ger rektor ett konkret underlag och stöd för att prioritera, genomföra och följa upp nödvändiga utvecklingsinsatser.

2.2.2 Hur stärker stadsdelsförvaltningens organisation rektors pedagogiska ledarskap?

Den nya organisationen, som träder i kraft i augusti 2026, innebär ett förändrat ansvar för rektorerna och skapar samtidigt ytterligare förutsättningar för dem att stärka och utveckla sitt pedagogiska ledarskap.

Stadsdelsförvaltningen stärker rektors pedagogiska ledarskap genom att tydliggöra uppdrag, roller och mandat i organisationen. Skolchefen har varit tydlig med att rektor ska leda det pedagogiska utvecklingsarbetet nära verksamheten. Det innebär att rektor inte enbart leder arbetet strategiskt genom de biträdande rektorerna, utan tillsammans med dem har direktkontakt med förskollärarna och följer undervisningens utveckling på förskolorna.

Rektorer, biträdande rektorer och skolchef arbetar gemensamt med att definiera vad det pedagogiska ledarskapet innebär i praktiken och med att avgränsa ansvar och mandat mellan rektor och biträdande rektor. När uppdrag, ansvar och roller är tydligt definierade får rektor bättre förutsättningar att prioritera sitt pedagogiska ledarskap, samtidigt som de biträdande rektorerna får tydliga mandat i sina uppdrag.

Rektorerna får stöd i sitt ledarskap genom en nära dialog med skolchefen, gemensamma mötesstrukturer, kollegialt lärande och ledarskapsutveckling. Genom tydlig återkoppling och systematisk uppföljning synliggörs vilka effekter ledarskapet får för undervisningen, pedagogernas arbetssätt och barnens förändrade kunnande.

2.3 Insatser utifrån det socioekonomiska stödet

Kommuner ska fördela resurser till utbildning inom skolväsendet efter barnens olika förutsättningar och behov. Samtliga huvudmän fördelar resurser till utbildningen i förskolan och rektorn ansvarar för att fördela resurser inom en förskoleenhet efter barnens olika förutsättningar och behov.

Förskolans utbildning behöver utformas på olika sätt vilket gör att resursfördelningen blir olika för olika förskolor. För att skapa en förskola med utjämnande socioekonomiska effekter är det viktigt att vid resursfördelningen beakta de socioekonomiska förhållanden som barnen

lever i. För barn som lever i socioekonomiskt utsatta miljöer kan till exempel barngruppens storlek, personalens utbildningsnivå och personalens språkkunskaper vara extra viktiga.

2.3.1 Följer stadsdelsförvaltningen upp hur den socioekonomiska ersättningen används? Om ja, beskriv uppföljningarnas slutsatser, det vill säga dess effekter?

Befolkningsstrukturen inom Kungsholmens olika delar innebär att barnen har samma socioekonomiska förutsättningar på de kommunala förskolorna. Detta gör att fördelningen av de socioekonomiska medlen görs på samma sätt till alla förskolor. En del av dessa medel går ut som ett generellt stöd utifrån barnantal som rektor fördelar utifrån lokala behov. En annan del av resurserna används för de tre specialpedagoger som finns i stadsdelsförvaltningen för att stötta och handleda pedagogerna. Därutöver fördelas individuellt verksamhetsstöd till barn i behov av extraordinärt stöd.

Effekterna på individnivå följs upp av specialpedagogerna och pedagogerna. Det kan till exempel vara sociala förmågor som har utvecklats eller barns rörelseförmågor om det handlar om fysiska funktionshinder.

Specialpedagogerna har också genomfört en utbildningsinsats " Bredda basen" som är en gemensam specialpedagogisk utbildningsinsats för alla pedagoger på Kungsholmens förskolor. I stället för färdiga moduler skapades ett eget material utifrån verksamhetens behov. Genom praktisknära utbildningsmoduler har likvärdigheten stärkts och fler barn får rätt stöd i tid. Nya arbetssätt och en gemensam arbetsprocess infördes för hur pedagogerna agerar när förskolan inte fungerar för alla barn. Effekten är ökad samsyn, stärkt kompetens och bättre förutsättningar att planera, reflektera och anpassa undervisningen så att fler barn får det stöd de behöver. Utbildningsinsatsen fortsätter med nya utbildningar för alla nyanställda.

2.4 Införande av infomentor i relation till det systematiska kvalitetsarbetet

Infomentor infördes i Stockholms stads kommunala skolor inför höstterminen 2024 som ersättare för den tidigare Skolplattformen. För pedagoger och personal fungerar Infomentor som ett digitalt stöd för dokumentation och elevkommunikation.

2.4.1 Upplever ni att det förändrade arbetssättet i Infomentor har lett till ett ökat fokus på undervisningen i det systematiska kvalitetsarbetet? Om ja, beskriv hur.

Nej förvaltningen upplever inte att systemet Infomentor i sig har lett till ett ökat fokus på undervisningen i det systematiska kvalitetsarbetet.

Förvaltningen har, i samband med införandet av Infomentor, tillsammans med rektorerna gjort ett omfattande arbete i att utveckla och förändra stadsdelens systematiska kvalitetsarbete utifrån läroplansuppdraget. Läroplansmålen har delats in i kluster och inför varje termin

skapar varje arbetslag en utbildningsplan. De väljer ett antal mål de ska fokusera på och skriver sedan en plan utifrån det. Mall för utbildningsplan har lagts in i Infomentor.

Utbildningsplanen utgår från programteori. Programteorin synliggör sambandet mellan förskolans insatser, arbetssätt och de resultat som utbildningen förväntas leda till. I vårens utvärderingar kan vi se att de nya utbildningsplanerna har gett mycket god effekt. De har bidragit till högre kvalitet i undervisningen och förskolornas analyser har utvecklats väsentligt kopplat till de mål de valt att arbeta med.

3 Nationell måluppfyllelse

Enligt skollagen ska förskolan säkerställa en trygg, likvärdig utbildning med hög pedagogisk kvalitet för alla barn.

Frågorna handlar om Skolverkets och SPSM:s kvalitetsdialoger samt antal förskollärare i barngrupper.

3.1 Skolverkets och SPSM:s kvalitetsdialoger

Skolverket och SPSM har genomfört kvalitetsdialoger med Stadsdelsförvaltningarna och Förskoleförvaltningen. Syftet med dialogerna är att utveckla det systematiska kvalitetsarbetet vilket ska leda till ökad kvalitet och likvärdighet i skola och förskola. Dialogerna utgår från områdena likvärdighet, kvalitet samt barns utveckling och lärande och frågor.

3.1.1 Vilka delar i ert kvalitetsarbete kommer ni att fokusera på framåt utifrån kvalitetsdialogerna? Beskriv också varför ni lagt fokus på just dessa delar.

- Systematiskt kvalitetsarbete med undervisningen i fokus, för att utveckla samsyn i hela styrkedjan gällande undervisningens innehåll och kvalitet.

Förvaltningen hade redan innan dialogen fokuserat på denna fråga och tagit fram ett nytt arbetssätt med utbildningsplaner i varje arbetslag inför vårterminen 2026.

Utbildningsplanerna har ett tydligt fokus på undervisningen och har lyfts in i det systematiska kvalitetsarbetet i infomentor. Förvaltningen valde att fortsätta fokusera på denna fråga då vi arbetar långsiktigt. Det är av största vikt att kontinuerligt följa upp och vidareutvecklar arbetet med utbildningsplanerna samt koppla det till ledarskapets betydelse för dess effekter.

- Fortsätta utveckla ledarskapet för att främja arbetet för ökad kvalitet och likvärdighet.

I och med den nya organisationen med områdeschefer från augusti 2026 kommer förvaltningen arbeta med ledarskapsutveckling dels med fokus på rektorernas nya roller och deras ansvar som pedagogiska ledare, dels de biträdande rektorernas roller som närmsta chef på förskolenivå.

3.2 Barngrupper utan förskollärare

Förskoleförvaltningen har under flera år följt upp antalet barngrupper som saknar legitimerade förskollärare.

Med antal barngrupper avses, i enlighet med Skolverkets definition, den konstellation som barn vistas i större delen av dagen.

Enligt *Skollagen* 2 kap. 13, 15 §§ ska en legitimerad förskollärare ansvara för den undervisning som han eller hon bedriver.

Mätdatum är tertialrapport 2, uppgifter kan hämtas via beräkningsmodellen.

Tabell 1.1

	2026 (halvår)
Antal barngrupper totalt	94
Antal barngrupper som saknade legitimerad förskollärare	1

4 Förskolans kompensatoriska uppdrag

4.1 Utbildningsinsatser för att höja personalens kunskaper i svenska språket

Personalen i förskolan behöver ha tillräckliga kunskaper för att kunna samtala, läsa högt och introducera nya ord och begrepp för barnen på ett rikt och nyanserat sätt så att bestämmelserna i läroplanen uppfylls.

Under åren har flera utbildningsinsatser för att höja personalens kunskaper i svenska språket har genomförts i alla stadsdelar.

Under 2026 genomför Revisionskontoret i Stockholms stad en revision av förskolepersonalens kompetens och kunskapsnivå i svenska språket.

4.1.1 Hur har ni arbetet med att stärka förskolans personals kompetens och kunskap i yrkesvenska under året?

Tabell 1.2

Fråga	2024	2025	2026
Antal medarbetare som av rektor har bedömts behöva kompetensutveckling i svenska, totalt för stadsdelsområdet	24	25	24
Antal medarbetare som har genomfört någon form av kompetensutveckling inom svenska	2	2	1

4.2 Barns närvaro i förskolan

I rapporten Förskola i Stockholm 2025 beskrevs hur stadsdelsförvaltningarna börjat använda sig av den statistik som finns att tillgå genom närvarosystemet Tempus.

4.2.1 Hur har ni utvecklat ert arbete med närvarostatistik?

Rektorerna använder Tempus för att vid enstaka tillfällen kontrollera behov av schemasjusteringar utifrån barnens närvaro. Dock är möjligheten att förändra bemanning utifrån behov under vissa tidpunkter begränsad eftersom schemat ska täckas under förskolans öppettider som ofta är 11-12 timmar.

Förvaltningen kommer att påbörja ett arbete för att samla och analysera närvarostatistiken på en övergripande nivå .

4.2.2 Har ni ändrat verksamheternas organisation utifrån den bild närvarostatistiken ger? Om ja, beskriv hur.

Möjligheten att förändra bemanning utifrån behov under vissa tidpunkter är begränsad eftersom schemat ska täckas under förskolans öppettider som ofta är 11-12 timmar.

4.2.3 På vilket sätt används er närvarostatistik för att främja barns närvaro?

Genom att följa och uppmärksamma barn med hög frånvaro kan rektorer tillsammans med pedagogerna identifiera och vid behov ta kontakt med vårdnadshavare.

4.3 Frågor om Kompetensutveckling

Huvudmannen ska fortlöpande analysera personalens kompetensutvecklingsbehov. De behov som identifieras i utbildningen ska utgöra utgångspunkten för vilken kompetensutveckling som prioriteras. Huvudmannen behöver därför ge rektorn möjlighet till sådana organisatoriska förutsättningar som är nödvändiga för att rektorn ska kunna genomföra systematiska uppföljningar och analyser av utbildningen.

4.3.1 Vilka utvecklingsområden som föranleder utbildningsinsatser har ni identifierat under året

Förvaltningen arbetar tillsammans med rektorerna för att identifiera utvecklingsområden för de kommunala förskolorna. Därefter planeras kompetensutvecklingsinsatser som oftast spänner över flera år. För närvarande deltar förvaltningen, rektorer och förskollärare i ett tre-årigt utvecklingsprogram med IFOUS gällande Barns förändrade kunnande. Förvaltningen har en kvalitetsstrateg som har en avgörande roll för att identifiera utvecklingsbehov på förskolorna, omvärdsbevaka och vara insatt i förskoleforskning.

Ett utvecklingsområde som förvaltningen identifierat under året är att förbättra spridningen av det pågående utvecklingsarbetet med IFOUS.

I samband med arbetet den nya förskoleorganisationen med områdeschefer ska förvaltningen inleda en utbildningsinsats för rektorer och biträdande rektorer gällande kommunikativt ledarskap. Förvaltningen bedömer det som en viktig insats för att stärka ledarskapet i de nya ledningsteam som har bildats.

4.3.2 Vilka identifierade utbildningsinsatser har genomförts?

Kompetensutveckling för rektorer, biträdande rektorer och förskollärare inom forskningsprogrammet "Barns förändrade kunnande" som sker i samarbete med IFOUS

Studiedag för alla pedagoger med gemensam föreläsning om nyfikenhetsdrivet lärande

Breda basen-utbildning för nyanställda (se 2.3.1.)